

TOMASZ PUDEŁOCKI, *O. Anatol Pytlik – człowiek od trudnych zadań*, „Nasz Przemysł” 2017 nr 11 s. 41, portret

Jubileusz 40-lecia parafii św. Antoniego oo. Franciszkanów-Reformatów w Przemyślu, który wypada w listopadzie br., to zaledwie drobny wyimek w wielowiekowej historii wspólnoty klasztornej. Wśród wielu wybitnych postaci, związanych z przemyskimi zakonnikami, jedną z wybitniejszych jest osoba gwardiana klasztoru i długoletniego prowincjała – o. Anatola Pytlika.

Stanisław Antoni (drugie to imię zakonne) urodził się 21 VIII 1891 r. w miejscowości Jodłowa, na zachodnich krańcach ówczesnej diecezji przemyskiej, jako syn Jana i Anny z domu Świętoń. Został obłóczony jako kleryk-nowicjusz 24 IX 1908 r. w klasztorze bernardynów w Leżajsku (obie gałęzie domu franciszkańskiego znajdowały się wówczas przez kilkanaście lat w unii). Tam złożył 25 IX 1909 r. tzw. śluby pojedyncze, a 8 XII 1912 r. – śluby wieczyste. Studia teologiczne odbył u oo. franciszkanów konwentualnych w Krakowie. Święcenia kapłańskie otrzymał 29 V 1915 r. z rąk bpa krakowskiego A. Sapiehy.

Początkowo o. Anatol pracował w różnych klasztorach, m.in. w Kętach, gdzie był wikariuszem miejscowej wspólnoty. Następnie był gwardianem w klasztorach: we Włocławku (1920–1923), Kętach (1924–1927), Krakowie (1927–1931). W Kętach odnowił kaplicę, a w Krakowie zbudował salę dla spotkań tercjarzy (członków Franciszkańskiego Zakonu Świeckich, tzw. III Zakonu). Zaangażował się też w powstanie kaplicy, a potem parafii na obszarze

krakowskich Azorów. Jako gwardian klasztoru krakowskiego dwukrotnie – w 1929 i 1930 r. – wyjeżdżał na prace misyjne do Stanów Zjednoczonych w celu zdobycia funduszy na pokrycie kosztów rozbudowy klerykatu w Krakowie. W prowincji przez wiele lat był Komisarzem i Dyrektorem III Zakonu; jego oddanie na rzecz tej rodziny franciszkańskiej było zauważalne już od pierwszych lat jego pracy duszpasterskiej.

W 1930 r. wybrano go Komisarzem Ziemi Świętej (był nim w ramach prowincji aż do 1951 r.). Jego zasługą było podniesienie poziomu pisma „Głos Ziemi Świętej”, w którym zamieszczał artykuły i czuwał nad pracami całej redakcji. O. Anatol był ponadto autorem popularnego *Modlitewnika serafickiego dla użytku zakonników św. O. Franciszka w Polsce* (Kraków 1935). W 1934 r. i 1935 r. urządził dwie pielgrzymki do Ziemi Świętej, której protektorem był biskup kатовicki ks. Stanisław Adamski.

W dn. 30 VIII 1933 r. został wybrany prowincjałem Prowincji Matki Bożej Anielskiej; po raz drugi wybrano go 17 VI 1936 r., trzeci – w 1939 r., czwarty – 1942, piąty – 1945 r. (w czasach wojennych na mocy decyzji Stolicy Apostolskiej). W dn. 1 XII 1948 r. złożył urząd prowincjała po sprawowaniu go w nadzwyczajnie długim czasie, przyszło mu jednak zarządzać prowincją głównie w czasach wojny i trudnym okresie powojennym, kiedy kilka klasztorów reformackich na Wschodzie zostało zamkniętych przez władze sowieckie.

Krótko pracował w klasztorze prowincjonalnym w Krakowie, po czym z dn. 10 VII 1951 r. został

gwardianem klasztoru w Przemyślu. Poza nim pracowało jeszcze dwóch ojców i trzech braci zakonnych. W czasie jego kadencji wydarzyła się bezprecedensowa historia w życiu miejscowej wspólnoty, jak i całego Przemyśla. 27 IX 1951 r. w klasztorze zamieszkało, za zgodą obu władz zakonnych, 10 cystersów z klasztoru w Szczyrzycu: 2 młodych kapłanów oraz 8 kleryków, uczęszczających na zajęcia do Seminarium Diecezjalnego. Cystersi mieszkali w klasztorze 3 lata. Część z nich została wyświęcona na kapłanów w Przemyślu. Ówczesni wierni mogli zatem codziennie podczas nabożeństw widywać przedstawicieli dwóch zakonów w jednej świątyni. Poza nimi w klasztorze mieszkało też kilku emerytowanych księży diecezjalnych.

Nowy gwardian dbał o dobre kontakty nie tylko z mieszkającymi w jego klasztorze cystersami, ale przemyskimi franciszkanami, salezjanami i karmelitami oraz jarosławskimi dominikanami – wielokrotnie pomagał w pracach w konfesjonale również w podprzemyskich parafiach. Bardzo często w kościele gościli też księża z kurii, a o. gwardian był spowiednikiem kleryków w seminarium. O. Anatol z dn. 1 III 1952 r. został członkiem Komisji Synodalnej ds. prawa osobowego, przygotowującej obrady Synodu Diecezjalnego w 1955 r. W czasie jego przełożenia naprawiono organy i pomalowano dachy na kościele i pomieszczeniach gospodarskich. Władze miejskie w tym czasie trzykrotnie próbowały zabrać część ogrodu klasztorowego z przeznaczeniem na ulicę wzdłuż torów kolejowych, ale ostatecznie zrezygnowały z tego pomysłu.

Z dn. 10 XII 1954 r. o. Pytlik przekazał klasztor

przemyski w ręce nowego gwardiana o. Kasjana Kutyby, a sam przeniesiony został do klasztoru w Pilicy, gdzie w latach 1954–1957 był ojcem duchownym nowicjuszy, a 1959–1963 r. gwardianem i proboszczem parafii pw. Najświętszego Imienia Jezus (zastąpił go znany później z długoletniej pracy w Przemysłu o. Witalis Szczerba). Za jego kadencji w budynkach klasztornych zainstalowano ogrzewanie inhalacyjne, wyremontowano dzwonnice, zakrycie i kapliczki różańcowe na cmentarzu przykościelnym. 29 V 1965 r. o. Anatol obchodził uroczyste 50-lecie kapłaństwa. Zmarł w Szpitalu im. G. Narutowicza w Krakowie 13 XII 1965 r., dokąd został przewieziony z Pilicy. Pochowany został w grobowcu zakonnym na Cmentarzu Rakowickim.